

ද්වයනානුපස්සන සූත්‍රය

(යුගලයන්ට අනුව නුවණින් විමසීම ගැන වදාළ දෙයුම)

මා හට අසන්නට ලැබුනේ මේ විදියට යි. ඒ දවස්වල භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ වැඩ සිටියේ සැවැත්නුවර පූර්වාරාමය නම් වූ මිගාරමාතු ප්‍රාසාදයේ යි. එදා, පුර පසළොස්වක පොහෝ දවසේ, පුන් සඳ බැබළුමින් තිබූ රාත්‍රී කාලයේ භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ භික්ෂු සංඝයා පිරිවරාගෙන එළිමහනේ වැඩ සිටියා. ඒ අවස්ථාවේ අතිශයින් ම නිහඬ ව වැඩ සිටි භික්ෂු සංඝයා දෙස දෙනෙන් යොමු කළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ දේශනා කොට වදාළා.

“මහණෙනි, ඉතා උතුම් වූ, නිවනට පමුණුවන්නා වූ, චතුරාර්ය සත්‍ය පිළිබඳ අවබෝධඥානය ඇති කරවන්නා වූ යම් කුසල් දහම් තිබෙනවා. අන්න ඒ ඉතා උතුම් වූ නිවනට පමුණුවන්නා වූ, චතුරාර්ය සත්‍ය පිළිබඳ අවබෝධඥානය ඇති කරවන්නා වූ කුසල් දහම් පිළිබඳ අසන්නට ලැබීමෙන් ඔබලාට ඇති වෙන ප්‍රයෝජනය කුමක් ද කියා, අසන අය ඉන්නට පුළුවන්. ඔවුනට පිළිතුරු දිය යුත්තේ මේ විදියට යි:

එනම් “යුගල වශයෙන් පෙන්නා දෙන ලද ධර්මයන් ගේ (ද්වයනාවයෙන් යුතු ධර්මයන් ගේ) සැබෑ තත්වය අවබෝධ කරගැනීමේ, ඥානය ලබා ගැනීම පිණිස” යි කියා යි.

යුගල වශයෙන් පෙන්නා දෙන ධර්මයන් යනු මොනවා ද?

(01)

“මෙය වනාහී උක ය, මෙය උකෙහි හට ගැනීම ය” යන මෙය නුවණින් සිහි කරන පළමු ආකාරය යි.

“මෙය වනාහී උකෙහි නැති වීම ය, මෙය උක නිරුද්ධ කිරීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව ය” යන මෙය නුවණින් සිහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන විරියෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙළෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

යේ දුකඛං තප්පජාතනති අපෝ දුකඛස්ස සච්ඡාවං
යන්ථ ච සබ්බසෝ දුකඛං අසෙස්සං උපරුජ්ඣති
තඤ්ච මග්ගං න ජාතනති දුකඛුප්පයමගාමිනං

යම් කිසි කෙනෙක් දුක දන්නේ නැති නම්, ඒ වගේ ම දුකෙහි හට ගැනීම දන්නේ නැත් නම්, යම් කිසි තැනක මේ දුක ඉතිරි නැතිව ම නිරුද්ධ වී යනවා ද (නිබ්බ) එය දන්නේ නැති නම්, දුක සන්සිඳි යන එම මාර්ගය (අර්භය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය) දන්නේ නැති නම්, ...(ඊ ළඟ ගාථාව හා සම්බන්ධ යි)

**වේනෝච්චුත්තනිහිතා තේ අථෝ පඤ්ඤාවිචුත්තියා
අබ්බා තේ අත්තකිරියාය තේ වේ ජාතිජ්ජෙපගා**

ඒ පිරිස වේනෝච්චුත්තියෙහුන් (භාග්‍ය කෂ්‍ය වීමෙන් යිනේ අති වන විචුත්තිය, නිදහස) පිරිහීගිය පිරිසක්. ඒ වගේ ම ප්‍රඥා විචුත්තියෙහුන් (අච්ඡාදනේ නිදහස් වී විද්‍යාව පහළ වීම ත් සමග, යිනේ අති වන විචුත්තිය) පිරිහී ගිය පිරිසක්. ඔවුන්ට සංසාර දුක කෙළවර කරන්නට හැකි වන්නේ නැහැ. ඒ පිරිස ඒකාන්තයෙන් ම ඉපදීමට ත් ජරාවට (වයසට යෑම) ත් පැමිණෙනවා.

**යේ ච දුක්ඛං පජානන්ති අථෝ දුක්ඛස්ස සම්භවං
යන්ථ ච සම්බන්ධෝ දුක්ඛං අරොසං උපරජ්ජන්ති
තඤ්ච මග්ගං පජානන්ති දුක්ඛප්‍රසමගාමිණං**

යම් කිසි කෙනෙක් දුක දන්නවා නම්, ඒ වගේ ම දුකෙහි හට ගැනීම ත් දන්නවා නම්, යම් කිසි තැනක මේ දුක ඉතිරි නැති ව ම නිරුද්ධ වී යනවා ද එය ත් දන්නවා නම්, දුක සන්සිඳි යන ඒ මාර්ගය ත් දන්නවා නම්, ...(ඊ ළඟ ගාථාව හා සම්බන්ධ යි)

**වේනෝච්චුත්තනිසම්පන්නා අථෝ පඤ්ඤාවිචුත්තියා
බ්බා තේ අත්තකිරියාය ත තේ ජාතිජ්ජෙපගා**

වේනෝච්චුත්තියෙහුන් යුක්ත, ඒ වගේ ම ප්‍රඥාවිචුත්තියෙහු ත් යුක්ත ඒ පිරිසට තමයි දුක කෙළවර කරන්නට හැකි වන්නේ. ඒ පිරිස ඉපදීමට ත් ජරාවට ත් පැමිණෙන්නේ නැහැ.

(02)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම උපධි (උපධි = කෙලෙස් සහිත ක්‍රම අනුමුඛ බැස් ක්‍රමයන් සියලු දේ) නිසා ය”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙති කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“උපධින් ඉතුරු නැතිව ම නිරුද්ධ වීමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙති කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැහවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීර්යෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙලෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

උපධිනිධානා පෘථවිනි දුක්ඛා
යේ තේඛි ලෝකස්ථිං පුනේකභ්‍යො,
යෝ චේ පවිද්ධා උපධිං කභෝති
පුනාපුනං දුක්ඛමුපේති චන්දෝ,
තස්මා පජානං උපධිං න කයිරා
දුක්ඛස්ස ජාතිපජානානුපස්සීති

ලෝකයේ නොයෙකුත් ආකාර වූ දුක් තිබේ ද, ඒ දුක් හට ගන්නේ කෙලෙස් සහිත කර්ම රැස්කරගැනීම නිසා යි. අවිද්‍යාවට පත් වූ යම් කිසි කෙනෙක් කලෙස් සහිත කර්ම රැස් කරයි ද, ඒ මෝඩ තැනැත්තා නැවත නැවත න් සංසාර දුකට ම පැමිණෙයි. මේ බව දැනගත්, ඉපදීමට අනුව දුක හටගන්නා බව දැකින තැනැත්තා කෙලෙස් සහිත කර්ම රැස් නො කරයි.

(03)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැහවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම අවිද්‍යාව නිසා ය”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“අවිද්‍යාව ම ඉතුරු නැතිව නිරුද්ධ වීමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැහවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීර්යෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙලෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

ජාතිච්ඡායංසාරං යේ වජ්ජති පුනාපුනං
ඉත්ථනාවඤ්ඤථානාවං පවිජ්ජායේව සා ගති.

යම් කිසි කෙනෙක් ඉපදීමෙනුත් මරණයෙනුත් යුත් සංසාරයට නැවත නැවත පැමිණෙයි නම්, මේ ලෝකයට හෝ වෙන ලෝකයකට හෝ උපතක් පිණිස යයි නම්, එය අවිද්‍යාව නිසා ම සිදු වන දෙයකි.

*අච්ඡන්තා න්‍යයං චතොත්තො යෙතිදං සංඝතං ත්ථ,
ච්ඡන්තානාම යෙ සත්තා නාගච්ඡන්ති පුනඛිනවන්ති.*

යමක් නිසා දීර්ඝ කාලයක් මේ සංසාරයේ සැරිසරන ලද්දේ ද, ඒ මහා මුලාව අවිද්‍යාව යි. චතුරාර්ය සත්‍යාවබෝධය නම් වූ විද්‍යාවට යම් සත්වයෙක් පත් වෙයි ද ඔහු පුනර්භවයට නො පැමිණෙයි.

(04)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තවත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම සංස්කාර නිසා ය”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“සංස්කාරයන් ඉතිරි නැතිව නිරුද්ධ වී යෑමෙන්, දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීර්යෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කරමනි විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙළෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

*යං කිඤ්චි දුක්ඛං සම්භෝගි සම්ඛං සංඛාභජච්චයා,
සංඛාභානං හිභෝධෙන තත්ථි දුක්ඛස්ස සම්භවෝගි*

යම් කිසි දුකක් හට ගන්නවා නම් ඒ සියල්ල ම සංස්කාර හේතු කරගෙන යි. සංස්කාරයන් ගේ නිරුද්ධ වී යාමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත.

*ච්ඡන්තාදිනවං ඤාතවා දුක්ඛං සංඛාභජච්චයා,
සම්ඛසංඛාභසමථා සඤ්ඤාය උපභෝධනා,
ච්චං දුක්ඛක්ඛයෝ භෝගි ච්ඡන්තං ඤාතවා යථාතථං*

සංස්කාර හේතු කරගෙන දුක හට ගන්නවා යන මේ ආදිනවය දැනගෙන, සියලු සංස්කාරයන් සන්සිඳවීමෙන් සහ සඤ්ඤාවන් දුරකිරීමෙන් මේ අයුරින් දුක් ක්ෂය වී යන බව යථාර්ථයෙන් ම තේරුම් අරගෙන, ...(ඊ ලුඟ ගාථාව නා සම්බන්ධ යි)

*සම්මද්දසා චේදගුණෝ සම්මදුඤ්ඤාය පණ්ඨිතා,
අභිභූය්‍ය මාභසංයෝගං නාගච්ඡන්ති පුනඛිඤ්චන්ති*

චතුරාර්ය සත්‍ය පිළිබඳ අවබෝධය ඇති, ධර්මයේ පරතෝධ පත් පණ්ඨිතයෝ ඉතා හොඳින් දැනුම් දැනගෙන මාරයා සමග එක්වීම මැඩපවත්වා පුනර්භවයට නො එත්.

(05)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම විඤ්ඤාණය නිසා ය”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“විඤ්ඤාණය ම ඉතුරු නැතිව නිරුද්ධ වීමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීර්යෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කරමිනි විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙළෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

*යං කිඤ්චි දුක්ඛං සම්භෝගි සම්බං විඤ්ඤාණාපච්චයා
විඤ්ඤාණාස්ස නිරෝධෙන තත්ථී දුක්ඛස්ස සම්භවෝ*

යම් කිසි දුකක් හට ගන්නවා නම් ඒ සියල්ල විඤ්ඤාණය හේතු කරගෙන ය. විඤ්ඤාණයේ නිරෝධයෙන් දුකෙහි හටගැනීමක් නැත.

*ඒනමාදිනවං ඤාතවා දුක්ඛං විඤ්ඤාණාපච්චයා
විඤ්ඤාණුප්‍රසමා නිකඛු නිච්ඡානෝ ජර්නිඛුනෝ ති*

සංසාර දුක හට ගන්නේ විඤ්ඤාණය නිසා ය යන මේ ආදිනවය දැනගෙන, තණ්හාව නැමති කුසගින්න නිවා දැමූ භික්ෂුව විඤ්ඤාණය සංසිඳි යෑමෙන් පිරිනිවහට යන්නේ ය.

(06)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම ස්පර්ශය නිසා ය”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“ස්පර්ශයේ ම ඉතුරු නැතිව නිරුද්ධ වීමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීරියෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන හික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙළෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

*තේසං චික්ඛන්තො භවන්තො භවන්තො
කුම්බිකානුච්චන්තො ආභා සංයෝජනකම්බයෝ,*

ස්පර්ශයට ගැනි වී ගිය, සංසාර සැඟ පහරේ ගසාගෙන යන සුලු වූ, වැරදි මාර්ගයේ ගමන් කරන්නා වූ පිරිසට සංයෝජන ක්ෂය වීම (සසරට බැඳ තබන බන්ධන ක්ෂය වීම) බොහෝ ඇත යි.

*යේ ච චික්ඛන්තො චික්ඛන්තො චික්ඛන්තො චික්ඛන්තො
තේ චික්ඛන්තො චික්ඛන්තො චික්ඛන්තො චික්ඛන්තො*

යම් කිසි කෙනෙක් ස්පර්ශය පිරිසිඳ දැනගෙන චතුරාර්ය සත්‍යාවබෝධයෙන් නිවන නැමති සංසිඳීමෙහි ඇලුණේ ද, ඔවුන් ඒකාන්තයෙන් ම ස්පර්ශය අවබෝධයෙන් තෘෂ්ණාව නැමති කුසගින්න නිවා දමා, පිරිනිවීමට පත් වූවාහු ය.

(07)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම වේදනාව නිසා ය”, යන මෙය නුවණින්

මෙහෙති කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“වේදනාවන් ගේ ම ඉතුරු නැතිව නිරුද්ධ වී යෑමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙති කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීර්යෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙලෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

සුඛං වා යදි වා දුක්ඛං අදුක්ඛමසුඛං සභා
අප්කඛන්තඤ්ච බහිද්ධා ච යං කිඤ්චි අත්ථී චේදිතං

සැප හෝ දුක් හෝ සැප දුක් රහිත හෝ තමා තුළ හෝ තමා ගෙන් බාහිර හෝ යම් කිසි වේදනාවක් ඇද්ද, ...(ඊ ළඟ ගාථාව නා සම්බන්ධ යි)

ඒවං දුක්ඛන්ති ඤන්වාන චෝසධච්චං පලෝකිතං
චුස්ස චුස්ස වයං ජස්සං ඒවං තත්ථී විජානාති
චේදනාතං බයා නික්ඛු නිච්ජානෝ ජර්නිබ්බනෝති

බිඳියන ස්වභාවයෙන් හා මූලාකරන සුළු ස්වභාවයෙන් යුතු ඒ හැම වේදනාවක් ම දුකක් බව දැනගෙන, ස්පර්ශය ලබමින් ලබමින්, එය නැසී යන හැටි දකිමින් එහි යථාර්ථය දැන ගෙන, වේදනාවක් ක්ෂය කිරීමෙන් තණ්හා කුසගිහි නිවාදැමූ භික්ෂුව පිරිනිවෙන්නේ ය.

(08)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම තණ්හාව නිසා ය”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙති කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“තණ්හාවේ ම ඉතුරු නැතිව නිරුද්ධ වීමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙති කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීර්යෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව

විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙළෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

තණ්හා දුනියෝ පුරියෝ දිඤ්චදානා සංසරං

ඉත්ථානාච්ඡාදකද්වාරානාමං සංසාරං නාතිවත්තති.

තණ්හාව දෙවැනියා කරගත් පුරුෂයා දීර්ඝකාලයක් සංසාරයේ සැරිසරයි. ඔහු ලොවෙන් ලොවට ඉපදෙමින් යන සංසාර ගමන ඉක්මවා නො යයි.

ඒතමාදිනවං කදන්තා තණ්හාදුක්ඛස්ස සම්භවං

වීතතණ්හෝ පනාදානෝ සතෝ නික්ඛු පරිබ්බජේති

තණ්හාව නිසා දුක හට ගන්නේ ය යන මේ ආදිහවය දැනගෙන, තණ්හා රහිත වූ ලෝකයේ කිසිවකට නො බැඳුණු හික්ෂුව සිතියෙන් යුතු ව සසර දුකින් නික්ම යන්නේ ය.

(09)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම උපාදාන නිසා ය”, යන මෙය නුවණින් මෙනෙහි කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“උපාදානයන් ගේ ම ඉතුරු නැතිව නිරුද්ධ වීමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙනෙහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීරියෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන හික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙළෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

උපාදාන පච්චයා නචෝ තුතෝ දුක්ඛං නිගච්ඡති

පාතස්ස චරණං හෝති ඒයෝ දුක්ඛස්ස සම්භවෝ

උපාදාන නිසා හවය හට ගනියි, හවයට පත් වූ විට දුකට පැමිණෙයි. ඉපදුණු කෙනා හට මරණය අත් වෙයි. මෙය දුකෙහි හට ගැනීම යි.

**තැන්පත් වූ උපාදානකාමයා සම්මතකරුකරුය පණ්ඩිතා
ජාතිකාමයං අනිකරුකරුය නාගච්ඡන්ති පුතඛිනචන්ති**

එම නිසා මෙය නුවණින් දැනගෙන, උපාදාන ක්ෂය කර දමා, ජාතිය ක්ෂය කිරීම නම් වූ නිවහ විශිෂ්ඨ ඝට්ඨාණයෙන් අවබෝධ කරගන්නා නුවණැති තැනැත්තා පුනර්භවයට නො එන්නේ ය.

(10)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම ඇරඹීම (පටන්ගත් කර්ම) නිසා ය”, යන මෙය නුවණින් මෙනෙහි කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“ඇරඹීම වල ම ඉතුරු නැතිව නිරුද්ධ වීමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙනෙහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීරියෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන හික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙළෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

**යං කිකුච්චි දුක්ඛං සම්මෝති සඛ්ඛං ආරම්භාපච්චයා
ආරම්භානං නිරෝධේන තත්ථි දුක්ඛස්ස සම්මාචෝ**

යම් කිසි දුකක් හට ගන්නවා නම් ඒ සියල්ල ඇරඹීම (පටන්ගත් කර්ම) හේතු කරගෙන ය. ඇරඹීම වල නිරෝධයෙන් දුකෙහි හටගැනීමක් නැත.

**ච්ඡිනාදිනචං ඤාතවා දුක්ඛං ආරම්භාපච්චයා
සඛ්ඛාරම්භං පටිනිස්සජ්ජ් අනාරම්භාච්චුන්තිනෝ**

සංසාර දුක හට ගන්නේ පටන්ගත් කර්ම නිසා ය යන මේ ආදිනවය දැනගෙන, සියලු ඇරඹීම් හැර දමා ඇරඹීම් රහිත නිවහට පත් ව නිදහස් වූ, (ඊ ළඟ ගාථාව නා සම්බන්ධ යි)

උච්ඡින්නභවතණ්හස්ස සන්තච්ච්තස්ස හික්ඛුනෝ
විතිණ්ණෝ ජාතිසංසාරෝ නත්ථි තස්ස පුනඛිනචෝ’ති

හව තණ්හාව මුලින් ම සිඳු ලූ ශාන්ත සිත් ඇති භික්ෂුවට පුනර්භවයක් නැත. ඔහු නැවත නැවත ඉපදෙන සංසාරය තරණය කළේ ය.

(11)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උන්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම ආහාර (කබලිංකාර, ස්පර්ශ, මනෝසකද්වේනනා, විකද්ඤාණ යන සතර ආහාර) නිසා ය”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“ආහාරයන් ගේ ම ඉතිරි නැතිව නිරුද්ධ වීමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීර්යෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙලෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

*යං කිඤ්චි දුක්ඛං සම්මොක්ඛි සම්මං ආහාරපච්චයා
ආහාරානං නිත්තොති තත්ථී දුක්ඛස්ස සම්මාවෝ*

යම් කිසි දුකක් හට ගන්නවා නම් ඒ සියල්ල ආහාර හේතු කරගෙන ය. ආහාර වල නිරෝධයෙන් දුකෙහි හටගැනීමක් නැත.

*ච්ඡන්ධාදිනවං ඤාතවා දුක්ඛං ආහාරපච්චයා
සම්බාහාරං ජර්ඤාද්දාය සම්බාහාරමනිස්සිනෝ*

සංසාර දුක හට ගන්නේ ආහාර නිසා ය යන මේ ආදීනවය දැනගෙන, සියලු ම ආහාර පිරිසිඳු අවබෝධ කරගෙන, සියලු ම ආහාර තණ්හාවෙන් යුතු ව ඇසුර හො කරන්නේ ය.

*ආත්තොග්‍යං සම්මදුක්ඤාය ආසවානං ජර්කම්භයා,
සංඛාය ඤේඨී ධම්මවිධෝ සංඛං තොපේති චේදගු’ති.*

නිවන නම් වූ නිරෝගී භාවය ඉතා හොඳින් දැනගෙන, ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය කළා වූ,

ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කොට සිවුපසය පරිභෝජය කරන්නා වූ ධර්මයෙහි පිටිහි වතුරාර්ය සත්‍යාවබෝධයට පත් පුද්ගලයා කිසිදු සංඛාවකට නො පැමිණේ (දෙවියෙක් ය, මිනිසෙක් ය, ආදී වශයෙන් කිසිදු පැණවීමකට හසු නොවේ).

(12)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උන්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“යම් කිසි දුකක් උපදිනවා ද, ඒ සියල්ල ම කෙළෙස් සහිත සැලීම් නිසා ය”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“කෙළෙස් සහිත සැලීම් වල ම ඉතුරු නැතිව නිරුද්ධ වීමෙන් දුකෙහි හට ගැනීමක් නැත”, යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීර්යෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන හික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ පීචිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙළෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

*යං කිඤ්චි දුක්ඛං සම්භෝගි සම්ඛං ඉඤ්ජිනපච්චියා
ඉඤ්ජිනාතං නිරෝධිත තත්ථී දුක්ඛස්ස සම්භාවෝ*

යම් කිසි දුකක් හට ගන්නවා නම් ඒ සියල්ල කෙළෙස් සහිත සැලීම් හේතු කරගෙන ය. කෙළෙස් සහිත සැලීම් වල නිරෝධයෙන් දුකෙහි හටගැනීමක් නැත.

*ච්ඡන්ධාදිනවං ඤාතවා දුක්ඛං ඉඤ්ජිනපච්චියා
තස්මා හි ච්ඡං චොස්සජ්ජ සංඛාථ උප්පත්ඨිය
අනෙජ්ජ අනුපාදානෝ සතෝ නික්ඛ ජර්ඛිඛජ්ජති.*

සංසාර දුක හට ගන්නේ කෙළෙස් සහිත සැලීම් නිසා ය යන මේ ආදීනවය දැනගෙන, ඒජා නම් වූ තණ්හාව හැර දමා, සංස්කාරයන් ද නිරුද්ධ කොට තණ්හා රහිත වූ, උපාදාන වලින් තොර වූ හික්ෂුව සිහියෙන් යුතු ව සසරින් නික්ම යයි.

(13)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තවත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“(කෙළෙස් සහගත ව ලෝකය) ඇසුරු කරන තැනැත්තා වලනය වේ” යන මෙය නුවණින් මෙනෙහි කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“ඇසුරු නො කරන තැනැත්තාට වලනයක් නැත” යන මෙය නුවණින් මෙනෙහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීර්යෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙළෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

*අතිස්සනෝ න චලති නිස්සනෝ ච උපාදිසං
ඉන්වනාවඤ්ඤථානාවං සංඝාරං නාතිවත්තති.*

ඇසුරු නො කරන තැනැත්තා වලනය නො වේ. කෙළෙස් සහිත ඇසුරු පවත්වන්නා වූ උපාදාන සහිත පුද්ගලයා ලොවින් ලොවට උපත ලබමින් යන සංසාරය ඉක්මවා නො යයි.

*ඒතමාදීනවං ඤන්වා නිස්සයේසු මහඛිනායං,
අතිස්සනෝ අනුපාදානෝ සනෝ නික්ඛු ජර්ඛිබ්ඤ්ඤි.*

ඇසුරු කිරීම නිසා සංසාර උක නැමති මහත් භය ඇති වන්නේ යන මේ ආදිනවය දැනගෙන, කිසිවක් ඇසුරු නො කොට, උපාදාන රහිත වූ භික්ෂුව සිහියෙන් යුතු ව සසරින් නික්ම යයි.

(14)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තවත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“රූප සමාපත්තීන්ට වඩා අරූප සමාපත්තීන් ශාන්ත වේ” යන මෙය නුවණින් මෙනෙහි

කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“අරූප සමාපත්තීන්ට ද වඩා එය ඉක්මවා ගිය නිරෝධය (නිවන) ශාන්ත වේ” යන මෙය නුවණින් මෙහෙති කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන විරියෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙලෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

*යේ ඛ භජ්‍යුපගා සත්තා යේ ඛ ආභජ්‍යව්‍යව්‍යාසිනෝ
තිරෝධං ආජ්‍යජාතන්තා ආගන්තාභෝ පුනඛිනාවං*

රූප ලෝකයන් වල ඉපදුනු සත්වයින් ද අරූප ලෝකවාසී සත්වයින් ද නිරෝධය නො දැකීම නිසා නැවත පුනර්භවය කරාම එති.

*යේ ඛ භජ්‍යේ ජරිකද්දකාය ආභජ්‍යේ ජු ජුසණධීතා
තිරෝධේ යේ විචුච්චන්ති තේ ජනා මච්චු භායිතෝති*

යම් කිසි කෙනෙක් රූපය පිරිසිඳ දැනගෙන, අරූප සමාපත්තීන් කෙරෙහි න් මැනවින් සිහිය පිහිටුවා ගෙන තණ්හා නිරෝධයට පත් වී දැකීන් නිදහස් වෙයි ද ඒ පිරිස මාරසෙනග බැහැර කොට දමත්.

(15)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, ‘ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව න් ආකාරයන් තිබේ දැ යි’ කියා ‘තිබෙනවා’ යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

“පින්වත් මහණෙනි, දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත බමුන් සහිත ලෝකය විසින් ද ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සහිත දෙවිමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව විසින් ද යමක්, මෙය සත්‍ය යැ යි දැකිනා ලද ද ආර්ය වහන්සේලා විසින් එය බොරුවක් බව මනා ප්‍රඥාවෙන් සැබෑ ලෙසට ම දැකිනා ලදී” යන මෙය නුවණින් මෙහෙති කරන පළමුවන ආකාරය යි.

“පින්වත් මහණෙනි, දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත බමුන් සහිත ලෝකය විසින් ද ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සහිත දෙවිමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව විසින් ද යමක්, මෙය බොරු යැ යි දැකිනා ලද ද ආර්ය වහන්සේලා විසින් එය සත්‍යයක් බව මනා ප්‍රඥාවෙන් සැබෑ ලෙසට ම දැකිනා ලදී” යන මෙය නුවණින් මෙහෙති කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මැනවින් මෙම යුගලයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන විරියෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන භික්ෂුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කරමිනි විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙලෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

**අනන්තනි අත්තමානිං ජස්ස ලෝකං සදේවකං
නිව්ඨිං නාමරූපයම්භං ඉදං සඛිනිනි මඤ්ඤති.**

අනාත්ම වූ දෙයක් කෙරෙහි ආත්මය යන මානසෙන් යුතු දෙවියන් සහිත ලෝකයා දෙස බැලේන. නාමරූපය තුළ බැසගෙන මෙය සත්‍ය යැයි සිතයි.

**යේන යේන හි මඤ්ඤතිනි තතෝ තං භෝති අඤ්ඤවා
තං හි තස්ස මුසා භෝති මොසධම්මං හි ඉත්තරං**

යම් යම් ආකාරයකින් කෙලෙස් සහිත ව කල්පනා කරයි ද (මඤ්ඤනා කරයි ද) එයින් එය වෙනස් ස්වභාවයකට පත් වෙයි. ඔහු ගේ ස්වල්ප වූ කෙලෙස් සහිත කල්පනාව ම බොරුවක් වෙයි. මක් නිසා ද, ස්වල්ප වූ ඒ නාමරූපය මූලාකරන ස්වභාවයෙන් යුතු බැවිනි.

**අමෝසධම්මං නිබ්බාතං තදුරියා සඛිනිනෝ විදුං
තෝ ථී සඛිනිනිසමයා නිඛිනිනා ජරිනිබ්බුතා'නි**

මූලා නො කරන ස්වභාවයෙන් යුතු නිවන ආර්යයන් වහන්සේලා විසින් සත්‍ය යැ යි දැනගන්නා ලදී. ඒ සත්‍යය අවබෝධ කරගැනීමෙන් තණ්හාව නැමති කුසගිනි දුරුකළ ආර්යයන් වහන්සේලා පිරිනිවනට පත්වූහ.

(16)

පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් යම් කිසි කෙනෙක් ඇසුවොත්, 'ඉතා මැනවින් යුගලයන්ට අනුව නුවණින් සිහි කරන තව ත් ආකාරයන් තිබේ දැ යි' කියා 'තිබෙනවා' යනුවෙන් උත්තර දිය යුතු යි. එසේ තිබෙන්නේ කුමක් ද?

"පින්වත් මහණෙනි, දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත බමුන් සහිත ලෝකය විසින් ද ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සහිත දෙවිමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව විසින් ද යමක් මෙය සැප යැ යි දැකිනා ලද ද, ආර්ය වහන්සේලා විසින් එය දකක් බව මනා ප්‍රඥාවෙන් සැබෑ ලෙසට ම දැකිනා ලදී" යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන පළමුවන ආකාරය යි.

"පින්වත් මහණෙනි, දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත බමුන් සහිත ලෝකය විසින් ද

ශ්‍රමණා බ්‍රාහ්මණයින් සහිත දෙවිමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව විසින් ද යමක් දක යැ යි දකිනා ලද ද, ආර්ය වහන්සේලා විසින් එය සැපයක් බව මනා ප්‍රඥාවෙන් සැබෑ ලෙසට ම දකිනා ලදී” යන මෙය නුවණින් මෙහෙහි කරන දෙවැනි ආකාරය යි.

පින්වත් මහණෙනි, මේ ආකාරයට ඉතා මනවින් මෙම යුගයට අනුව නුවණින් විමසන, අප්‍රමාදී ව කෙලෙස් තවන වීර්යෙන් යුතු ව දහමට දිවි පුදා වාසය කරන හික්මුව විසින් මෙම ප්‍රතිඵල දෙක අතරින් එක් ප්‍රතිඵලයක් කැමති විය යුතු යි. එනම් මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වය හෝ කෙලෙසුන් ඉතිරි වූ විට අනාගාමී භාවය හෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාළ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙසේ ද වදාළ සේක.

*භජ්‍යා සද්දා භජ්‍යා ගන්ධා චාස්ඤා ධර්මා ච කේවලා,
ඉච්චා කන්තා මනාපා ච යාවන්චීති චූච්චති*

සොඳුරු වූ මනහර වූ සිත අලවන්නා වූ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, පහස යන මේ සියලු ධර්මයන් යම්තාක් අතැයි කියනු ලැබේ ද,..... (ඊ ප්‍රභ ගාථාව නා සම්බන්ධ යි)

*සද්දේවකස්ස ලෝකස්ස චිතේ චෝ සුඛසම්මතා
යන්ථ චේ තේ නිභජ්ජකන්ති තං තෙසං දුක්ඛසම්මතං*

දෙවියන් සහිත ලෝකයා විසින් ඒවා සැප යැ යි සම්මත ය. යම් තැනක ඒවා නිරුද්ධ වී යයි ද ඔවුන් විසින් එය දක යැ යි සම්මත ය.

*සුඛන්ති දිට්ඨමර්යේහි සක්කායස්සුපථොධතං
පච්චිනීකම්මං භෝති සම්මලෝකේන පස්සතං*

සක්කායනිරෝධය හෙවත් පඤ්චඋපාදානස්කන්ධයේ නිරෝධය ආර්යයන් වහන්සේලා විසින් සැප යැ යි දකිනා ලදී. නුවණින් දකිනා වූ ආර්යයන් වහන්සේලා ගේ මේ දැක්ම සියලු ලෝකයේ දැක්මට ප්‍රතිවිරුද්ධ වෙයි.

*යං පථේ සුඛතෝ ආහු තදරියා ආහු දුක්ඛතෝ
යං පථේ දුක්ඛතෝ ආහු තදරියා සුඛතෝ චිදං*

අනාර්ය වූ පෘතග්ජනයන් විසින් යමක් සැප යැයි කියන ලද ද ආර්යයන් වහන්සේලා එය දකක් යැයි කියන ලදී. අනාර්ය වූ පෘතග්ජනයන් විසින් යමක් දක යැ යි කියන ලද ද ආර්යයන් වහන්සේලා විසින් එය සැපක් යැයි කියන ලදී.

*පස්ස ධර්මං දුභාජ්ජනං සම්පුලුභොන්ථ අච්ඡද්දසු,
නිචුතාතං තමෝ භෝති අන්ධකාරෝ අපස්සතං,*

ශ්‍රාවකයින්, දකින්නට දුෂ්කර වූ නිර්වාන ධර්මය නුවණැසින් දකිවී. අවිද්‍යාවෙන් අන්ධ

චූ මෝඛ ජනයා එහි මුලාවට පත් වෙති. අවිද්‍යාවෙන් වැසුණු යථාර්ථය නො දක්නා චූ පිරිසට පවතින්නේ ඝන ඛොල් අන්ධකාරය යි.

සනඤ්ච විච්චං භෝති ආලෝකෝ පස්සනාච්ච,
සන්තිකේ න විජානන්ති මගා ධර්මස්ස කෝචිදා,

නැණැසින් දක්නේනා චූ සන්පුරුෂයනට ,නිවන ආලෝකය මෙන් විචර වෙයි. ධර්මයට අදක්ෂ චූ සතුන් වැනි චූ මිනිසුන් තමා ළඟ ම තිබෙන්නා චූ නිර්වාණය දැන නො ගනිති.

නව්වාගපථේනෙහි නව්වෝනානුසාරිහි,
මාර්ගධර්මපානුපත්තේහි නායං ධර්මෝ සුසම්බුධෝ

භවරාගයෙන් මැඩපවත්වන ලද, භව සැඟ පහර අනුව ගසාගෙන යන්නා චූ මාර්ගය ගේ ගොදුරක් බවට පත් චූ පිරිසට මේ ධර්මය පහසුවෙන් අවබෝධ කළ නො හැකි ය.

කෝනු අඤ්ඤානු චරියෙහි පදං සම්බුද්ධමච්චනි,
යං පදං සම්මදඤ්ඤාය ජරිතිබ්බන්ති අනාසවානි

යම් නිර්වාන ධර්මයක් මනා ප්‍රඥාවෙන් දැනගෙන ආශුව රහිත ව (කෙළෙස් හින ව) පිරිනිවන් පායි නම්, ඒ නිවන් ධර්මය අවබෝධ කරගන්නට ආර්යයන් වහන්සේලා හැර වෙන කවරෙක් නම් සමත් වේ ද?

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළා. ඒ පින්වත් ස්වාමීන් වහන්සේලා ඉතා සතුටට පත් වූහා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ මේ උතුම් දේශනය සාධුකාර නංවමින් සතුටින් පිළිගත්තා.

ධර්ම න්‍යායන් විස්තර වශයෙන් අඩංගු මේ දේශනාව පවත්වන විට හැටක් පමණ චූ පින්වත් ස්වාමීන් වහන්සේලා ගේ සිත් කිසිවක් අල්ලා නොගෙන සඳහට ම සියලු කෙළෙසුන් ගෙන් නිදහස් වී ගියා.

සාද ! සාද !! සාද !!!

පසු සටහන

- 01. පුත් සඳ රැස් දහරින් නැහැවෙමින්, පුත් සඳ පැරයු ප්‍රභාවකින් වැඩ සිටි ඒ අසිරිමත් මුණි රජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කොට වදාළ මේ පරම ගම්භීර දහම් දෙසුම අපිට හිතා ගන්නට වත් බැරි තරම් ම අසිරිමත්.
- 02. මේ සූත්‍ර දේශනාවේ දී බුදු රජාණන් වහන්සේ නිවන් අවබෝධ කරගැනීමට සිතුවිලි මෙහෙය විය හැකි ක්‍රම දහසයක් දේශනා කොට වදාළා.

- 03. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍ර දේශනාව මුල දී වදාළා මේ ක්‍රමයට නුවණින් මෙනෙහි කළොත් එක්කෝ මේ ජීවිතයේ දී ම අරහත්වයට පත් වන බව. නො එසේ නම් කෙළෙස් ඉතිරි වුව හොත් අනාගාමී වන බව.
- 04. එම ප්‍රකාශය සාක්ෂි සහිත ව ඔප්පු කරමින් පින්වත් ස්වාමීන් වහන්සේලා හැට නමක් පමණ මේ දම් දෙසුම අවසානයේ දී අරහත්වයට පත් වූනේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දහම් දෙසනවිට පින්වත් ස්වාමීන් වහන්සේලා ඊට අනුව ම නුවණින් කල්පනා කළ නිස යි.
- 05. අපිත් මේ පරම ගම්භීර දම් දෙසුම ඉතා සංසුන් ව මනා අවධානයකින් යුතු ව කියවමු.
- 06. ආර්ය න්‍යාය මැනවින් ඉස්මතු වී පෙනෙන මේ දම් දෙසුම අපටත් සංසාර දුකින් නිදහස් වන්නට ම උපකාර වේවා..!

තෙරුවන් සරණ යි !

DhammaMedicine

Namo Buddhaya !!!
This is the only path;
there is none other for
the purification of insight !

[Visit this Google Group](#)
[Click2Comment](#) | [Discussions](#) |

Drink Dhamma medicine to get rid of all stresses